

Részjegyzőkönyv

Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság

2010. december 8.

Elnököl: dr. Lukács Tamás

Jegyzőkönyvvezetők: Soós Ferenc, Gálné Videk Györgyi

A 2002 és 2010 között és különösen 2006 őszén az állam részéről a politikai szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottság részjelentésének elfogadása

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Elérkeztünk ahhoz a napirendi ponthoz, ahol a bizottság albizottsága elkészítette a – nevezzük így – kiegészítő jelentését, és az albizottság hatáskörébe utalt kérdés teljességének igényével kiegészítő jelentést készített „A 2002 május és 2010 április között – kivéve 2006 őszének viszonylatát, mert azt a bizottság már tárgyalta – az alapvető politikai szabadságjogokat érintő állami jogsértések Magyarországon” címmel. Tekintettel arra, hogy ezt a jelentést kompromisszumos megoldásként az albizottság ebben a formában fogadta el, ezért nyilvánvaló, hogy ezt bármiben módosítani nem áll módunkban, viszont az észrevétel, hozzászólás mindenki részére megengedett.

Természetesen elsőként megadom a szót Lendvai Ildikó képviselő asszonynak, annál is inkább, mert az albizottság munkájában nem vettek részt, és annál is inkább, mert a véleményét nyilván ki akarja fejezni.

A képviselő asszonyé a szó.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretném bejelenteni, hogy ugyanazon okból, ami miatt az albizottság munkájában nem vettünk részt, nem kívánunk részt venni a részjelentés vitájában sem.

A nem részvételünk indokai a következők. Ahogyan eddig is, ez a részjelentés is a kormányzatot, az elmúlt kormányokat súlyos politikai visszaélésekkel vádolja meg, mondván, hogy abban az időszakban a szabadság, a sajtószabadság, az egyesülési jog korlátozva volt. Ehhez képest a részjelentés kizárólag azokat az eseteket sorolja fel, amelyek épp a jogállam működését bizonyítják, azt, hogyha a rendőrség valamilyen demonstrációhoz nem adott engedélyt, vagy fellépett ellene, akkor a bíróság tette a dolgát, akár kártérítést is kaptak azok, akik ellen jogellenesen jártak el. Ez azt mutatja, hogy a jogállam működött.

Különösen cinikus gyakorlatnak tartjuk azt, hogy olyan időszakban vádolja a jogállam felfüggesztésével az elmúlt kormányokat az albizottság többsége, amikor eme részjelentés tárgyalásával párhuzamosan épp a jogállam rendes működésének akadályoztatását látjuk: az Alkotmánybíróság megregulázását, a visszamenőleges törvényhozás gyakorlattá tételét, a hetenkénti alkotmánymódosításokat. Az alapállást tehát cinikusnak, a részjelentés tartalmát pedig önmagával ellentmondónak tartjuk, hiszen éppen a jogállam létét bizonyítja, még hozzá az olyan dátummal született részjelentésben, amikor a jogállam az említett és nem említett okok miatt éppen veszélybe került, ezért kérjük, vegyék tudomásul, hogy nem szeretnénk részt venni a továbbiakban sem ebben a vitában.

Köszönjük. Vizontlátásra!

ELNÖK: Bocsánat, képviselő asszony, azon indokolás után, hogy nem kívánnak részt venni, ezt tiszteletben tartom, de engedje meg, hogy egy megjegyzést tegyek.

Miután a bizottság felállítására akként került sor – tehát a feladatát pontosan szeretném meghatározni – a 2002 és 2010, különösen a 2006 őszén az állam részéről politikai

szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottság nem zárja ki a jogsértések elkövetését, sőt megerősíti, a későbbi jogerős bírói ítélet mondja ki a jogsértést. Az, hogy a jogállam működött, és kimondta a bíróság a jogsértést, nem teszi meg nem törtéنتé a jogsértéseket és azt a rendőri gyakorlatot, amikor a jogerős bírói ítéletek alapján nem a jogállamnak megfelelően értelmezték a jogszabályokat. Ez mindenképpen hozzátartozik az érdeklődők korrekt tájékoztatásához.

Köszönöm szépen a jelenlétüket.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm, elnök úr, és amint mondtam, nem veszünk részt a vitában.

(Lendvai Ildikó és Nyakó István elhagyják az üléstermet.)

ELNÖK: Révész Máriusz, Wittner Mária és Gaudi-Nagy Tamás jelentkeztek. Először Révész képviselő úré a szó.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Ha Lendvai Ildikó hallja a folyosón, szeretném megnyugtatni, hogy az elkövetkező ciklusban nem fognak országgyűlési képviselőket megverni, nem fogják a mentelmi jogukat olyan mértékben megsérteni.

Lendvai Ildikónak elég furcsa ez a hozzáállása, hiszen például az én esetemben – viszonylag ritkán szoktam példálózni, de most kénytelen vagyok megtenni, mert nagyon felbosszantott, amit a képviselő asszony mondott – tehát az, hogy engem, mint országgyűlési képviselőt a rendőrök megverték, és a bíróság ezt követően kártérítést ítélt meg számomra, ez nem jelenti azt, hogy nem történt jogsértés. Nem gondolom azt, hogy Lendvai Ildikónak és kedves párttársának a következőkben ettől a gyakorlattól félniük kell, nyilvánvalóan az elkövetkező időszakban az állam, a rendőrség nem úgy fog működni, mint az ő idejükben.

Visszatérve a jelentésre, egy nagyon fontos momentumot szeretnék mindenképpen kiemelni. Ez a momentum pedig az, hogy Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrral vitában voltunk, mégpedig abban a kérdésben, hogy csak olyan eseteket hagyjunk bent a jelentésben, amelyekről a bírósági döntés, az ombudsman vagy valamely más államigazgatási szerv megállapította, hogy jogsértés történt. Minden olyan esetet, amelyben vélelmezhető volt a jogsértés, de hivatalosan nem került megállapításra, kihúztuk a jelentésből, nincsen benne. Még egyszer mondom, aláhúzom, hogy csak olyan esetek kerültek felsorolásra ebben az albizottsági jelentésben, amelyekről nem a politikusok, hanem az államigazgatási szerv kétséget kizáróan megállapította, hogy jogsértés történt.

Egyébként megértem Lendvai Ildikót és a szocialistákat, ha így, felsorolva látjuk ezt a hihetetlen mennyiségű jogsértést a rendőri gyakorlatban, akkor nekik ebben a vitában nincs kedvük részt venni, úgyhogy mondanak egy hosszú monológot, a vita elől pedig elszaladnak.

Be kell vallanom, mint albizottsági tag, azért tudtam, hogy számos jogsértés történt. Amikor találkoztam ezzel a hosszú listával, amelyben vagy húsz eset fel van sorolva, akkor így, együtt olvasva ez egészen drámai képet fest arról, hogyan is működött a szocialista-szabaddemokrata kormányzás alatt a rendőrség és az állam. Tehát teljesen egyértelműen látszik, hogy folyamatosan politikai nyomásgyakorlásra használták fel a rendőrséget, miközben a magyar rendőrség széttárta a kezét, és azt mondta, hogy a vér és becsület ellen az égvilágon semmit nem tud tenni, hiszen olyan törvények vannak Magyarországon, hogy nem lehet fellépni egy diákszervezettel szemben, aközben egyébként a Tibetet Segítő Társaságtól elkezdve a Nemzeti Jogvédőkkel szemben egyébként a törvényt átlépve folyamatosan használták a különböző eszközöket, és tiltottak be demonstrációkat.

Teljesen egyértelmű, hogy a rendőrséget politikai célra használták. Ez egyébként ebből az albizottsági jelentésből kiderül. Sajnálom, hogy a szocialisták még most sem hajlandók szembenézni azzal, hogy mi is történt a saját kormányzásuk alatt.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: A jegyzőkönyv számára rögzítsük: szeretettel köszöntöm dr. Eiselt György helyettes államtitkár urat a Belügyminisztériumból, ami egyben arra is biztosíték, hogy a következő időszakban eme jelentés vizsgálása kapcsán a Belügyminisztériumban olyan jogértelmezés alakul ki, ami részben a hatályos jognak, részben pedig a bírói gyakorlatnak megfelel.

A hozzászólások rendje: Wittner Mária előterjesztőként, utána Gaudi-Nagy Tamás, végül pedig Harrach Péter, eddig ők jelentkeztek.

Wittner Máriaé a szó.

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Köszönöm a szót. Miközben az MSZP – de mondhatnám úgy is, hogy MSZMP – szembemenetel a demokráciával, addig farkast kiált a kertek alatt, hiszen a jelenlegi kormányra, amely kivizsgálja az ő törvénytelenégeiket, kiáltja azt, hogy nem demokratikus. Mintha már azóta kétszer lettek volna az utcán a sleppjeikkel együtt, és senki nem akadályozta meg őket abban, hogy tüntessenek, senki nem verte szét a társaságukat, senki nem mondta azt, hogy törvénytelenül tüntetnek. Ugyanakkor az Európai Unió Strasbourgi Bírósága kimondta, hogy a spontán tüntetés – tehát amikor már olyan dolog történik, hogy nem tudják megszervezni önmagukat – nem törvénytelen.

2002. december 1-jén kezdtek tiltakozni azok, akiket sértett az, hogy a román miniszterelnökkel koccintottak Trianon megtörténtehez. Ezt a határon túli és a határokon belüli magyarok is sérelmezték. Tehát jogszerűen tüntetett az egész társadalom egészen 2010-ig. A társadalom elvárja tőlünk, hogy ezekben az ügyekben történjen felelősségre vonás, mert valakik megszegték az alkotmányt is, meg a törvényt is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az albizottság alelnökének adok szót azzal, hogy ő tíz percet kért eredetileg, én öt percet ajánlottam meg neki, a kompromisszum alapján most azt mondom, hogy nyolc percre övé a szó, mert ma nagyvonalú vagyok. Gaudi-Nagy Tamás következik.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottsági Tagtársak! Szeretettel üdvözlöm a sajtó tisztelt képviselőit, a nemzeti jogvédő kollégákat és az elmúlt évek küzdelmeinek egyes mozgalmár alakjait. Úgy érzem, sok tekintetben történelmi pillanatnak vagyunk tanúi, hiszen az elmúlt húsz évben sok keserűség érte a nemzetet. Nagy volt a reménységünk a tekintetben, hogy a rendszerváltozás folyamatában egyszer s mindenkorra sikerül kitörölni az önkényt, a hatalmi önkényt az állam működéséből, de ez sajnálatos módon nem sikerült. Senki nem gondolta volna azt, hogy a kommunista rendszerben bevett karhatalmi, rendőrállami eszközöket olyan szinten és intenzitással fogják használni, mint ahogy az elmúlt nyolc évben ez megtörtént.

Nagyon köszönöm azokat a hozzászólásokat és észrevételeket, amelyek a jelentés érdemét, jelentőségét alátámasztják. Lendvai Ildikó hozzászólása nagyon tanulságos volt, hiszen – ahogy Révész Máriusz is mondta és Wittner Mária is utalt rá – olyanok, mint a Bourbonok, semmit nem tanultak és mindent elfelejtettek, vagy legalábbis elfelejteni próbálnak. Ezt a felejtést, ezt a hiányt próbálja betölteni ez a részjelentés, amely szerintem nagyon fontos kiegészítője a 2006-os jelentésnek, amellyel kapcsolatban ugyan véleménykülönbségünk van. Nagyon előremutatónak látom, hogy az elmúlt nyolc év teljes levizsgálása javaslatomra bekerült a május 20-ai emberi jogi bizottsági ülésen – hiszen az albizottság az eredeti koncepció szerint csak 2006 őszét vizsgálta volna –, és ennek valóban nagyon komoly felhajtóerejű, tizenkét meghallgatásos ülésszaka volt. A vizsgálatot végül is kiterjesztettük az elmúlt nyolcéves jogsértéssorozatra.

Mi volt a jellemző? A fő alapelv az volt, hogy jogerős bírósági ítéletekkel, független rendészeti panasztestületi határozatokkal, az állampolgári jogok országgyűlési biztosának az állásfoglalásaival jogerősen megállapított, tehát valamely szerv által utóbb, akár sok-sok évvel később megállapított módon elkövetett szabadságjogi jogsértéseket fellistázzuk. Közel negyven eset fellistázására került sor. Két nagy korszakra oszthatók ezek a jogsértések: a 2006 ősze előtti és az azutáni időszakra. A 2006 ősze előtti négy évben már tipikusnak mondható az a szisztematikus jogkorlátozási törekvés, amellyel a hatalom nemzetellenes, emberellenes törekvései ellen tiltakozókkal szemben felléptek, de nem érte el azt az agresszivitást, azt a kíméletlenséget, amelyet 2006 őszen megtapasztaltunk, amelynek olyan mélységeire jutott az állam, a jogállamiság keretei közül oly módon lépett ki, hogy több száz ember személyes szabadságát, életét veszélyeztették, a szemét kilőtték. A drámák egy része jóvátétel útján valóban helyreállításra került.

A jogsértések 2006 ősze után folytatódtak, s még ha nem is érték el azt az intenzitást, amit a 2006 őszen megtapasztalt véres valóság hozott, azért az itt fellistázott ügyek jól bemutatják a tipikus eseteket. Inkább csak listázképpen mondom: szétvert, betiltott tüntetések, jogsértő előállítások, tömeges megtorló büntető- és szabálysértési eljárások, megemlékezők, tiltakozók, keresztyén hívek, újságírók, jogvédők zaklatása, megfélemlítése, megtámadása, kordonerdővel és rendőri erőszakkal meggyalázott nemzeti ünnepek. Tehát egy emberi jogi válsághelyzet kór- és kortüneteiről van szó, az elmúlt nyolc év ebben sajnos bővelkedett, és minden ellenkező híresztelés ellenére – főleg amit az imént Lendvai Ildikótól hallottunk – ezek bizony jogsértések, akár nemzetközi jogi, akár a hazai normák mércéivel mérjük. A szabályok papíron biztosították a tiltakozás jogát, a gyülekezés és a véleménynyilvánítás szabadságát, az egyesülési jogot vagy a sajtószabadságot, azonban ezek az esetek – legyen az akár újságírók megfélemlítése, akár gárdistaüldözés, akár egy tüntető megverése, majd utána koncepció eljárás alá vonása – mind-mind kőkemény emberi jogi jogsértések voltak.

Nagyon büszke vagyok arra, hogy a Nemzeti Jogvédő Szolgálat és Alapítvány esetjogából meríthettem sok anyagot, azonban azok a kritikák, amelyek szerint csak és kizárólag ebből a körből merítettünk volna, nem megalapozottak, hiszen éppúgy fellistáztuk a Társaság a Szabadságjogokért, a Helsinki Bizottság vagy a Civil Jogász Bizottság által kifogásolt eseteket is. Semmilyen pártpolitikai szempontot nem jelenítettem meg ebben a jelentésben, és azt gondolom, nagy erénye az albizottsági munkának is, hogy ezt kívül tudtuk rekeszteni, és azt a következtetést együtt tudtuk – és remélem, most is tudjuk – levonni ennek a jelentésnek az elfogadásával, hogy a hatalommegtartás eszközeként használták mind a rendőrséget, mind az államhatalom olyan intézményeit, amelyek pont a jogok biztosítására lettek volna hivatottak. Ehelyett az elnyomás eszközeként használták őket.

Nagyon remélem, hogy a levonható tanulságokból is merít mindenki. Remélem, hogy a felelősöknek egy felelősségre vonási eljárás során majd el kell gondolkodniuk azon, hogy miért tették azt, amit tettek, és hogy ilyen szinten nem lehet következmények nélkül visszaélni az államhatalommal. Másrészt ki kell iktatni a jelenlegi hatályos jogszabályaink közül azokat, amelyeket pont az elnyomás érdekében hoztak. Az a fő üzenete ennek a jelentésnek, hogy a hatalom fenntartása érdekében a törvények uralmát mint alapelvet szem elől veszítették, és a jogállami alapelv helyett a hatalommegőrzés pragmatikus célja vezette őket. Ennek érdekében használták a jogalkotást és a joggyakorlást. Tehát ki kellene iktatni a rendszerünkből azokat a jogszabályokat, amelyek ezen időszak szomorú termékei, legyen az a passzív engedetlenség, a lex tojás törvény vagy a lex Gárda-rendelet. Erre vonatkozóan már tárgysorozatban is van az a törvényjavaslat 1213-as számon, amelyet a Ház reményeim szerint előbb-utóbb napirendjére is vesz.

Azt gondolom, a büszkeségem azért is megalapozott, mert az a jogvédő szervezet, amelynek a tagjaival, bajtársaival együtt ezekben az ügyekben védőként, képviselőként

eljártunk, olyan esetjogi következtetésekre is vezettek, úgy gazdagították a bírói gyakorlatot, hogy meghatározók lettek. Gondoljunk például arra, hogy a tüntetők jogellenes előállítását és megbírságolását követően a kártérítés intézményrendszerének az életbe léptetése vagy kikényszerítése a nemzeti jogvédők munkásságának következtében ma már tény, magyarul nem lehet büntetlenül az államnak a személyes szabadságát bárkinek egy alapvető jog gyakorlásával kapcsolatban megsérteni. Wittner Mária is utalt rá, hogy az ominózus 2002. december 1-jei Kempinski hoteles tiltakozás vezetett el a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság úgynevezett Bukta-ítéletéhez, amelynek a lényege az volt, hogy a spontán tüntetés pusztán a be nem jelentettség miatt nem tekinthető jogellenesnek. Ez azóta a magyar gyülekezési törvénybe is beemelésre került.

Összességében azt gondolom, a következmények levonása körében, tehát amellet, hogy soha többé nem szabad ilyenek megtörténnie és ilyen szellemben működnie az államnak. Én nagyon bízom ebben, és erre biztató jelek vannak, hogy ez így lesz. Nyilván nekünk jogvédőként, országgyűlési képviselőként, felelős, jóhiszemű polgárként mindig figyelemmel kell lennünk arra, hogy az állam van az emberért, és egy olyan méltósággal rendelkező, tisztességes életkörülményekre vágyó közösség tagjai vagyunk, akikkel szemben az államot büntetés célzattal nem lehet igénybe venni. A büntetés kardjának azokra kell lesújtania, akik ezekben az elnyomó cselekményekben igenis, üzemszerűen részt vettek, tehát magyarul: az elszámoltatás valóban elmaradhatatlan, elengedhetetlen, nemcsak 2006 ősze kapcsán, hanem az összes ilyen fellistázott jogsértés kapcsán. A jóvátételt is – ebben a jelentésben inkább csak utalásszerűen utaltam rá – mindenképpen javaslom kiterjeszteni azokra, akik nem a 2006 őszi események kapcsán szenvedtek jogsérelmet, de akiknek a jogsértő esetkörei itt fellistázásra kerültek.

Végül, de nem utolsósorban azért el kell gondolkodnunk – és kérem ebben a támogatását minden emberi jogi érzéssel rendelkező képviselőtársamnak –, hogy igenis, a közkegyelem lehetőségét szerintem mindazoknak meg kell adni, akiket ebben az időszakban ítélték el, és akik esetében a jogállamiság bírósági védőrendszere sem működött, mert sajnos azt is rögzíteni kell, hogy voltak olyan esetek, amikor akár jogvédőként, akár más védőként nem tudták gyakorlatilag a hatályos jogszabály keretei között a megfelelő védelmet megadni, magyarul olyan elítélések is voltak, amelyek nyugodtan nevezhetők iustus mord-nak, tehát a közkegyelmet minden ilyen körben ki kell terjeszteni.

Zárásul, összességében azt kérem a bizottság tagjaitól, különösen azért, mert közeledik az emberi jogok világnapja, ez egyben ünnepi alkalom is arra, hogy a számvetést letehessük az asztalra, tehát kérem, támogassák a javaslatot, egyben legyenek partnerek abban, hogy a következményeket együtt vonhassuk le. Ebben a Nemzeti Jogvédők mindenkörüen partnerek lesznek. Azt gondolom, hogy a folyamatban lévő és még mindig koncepciósnak tekinthető eljárásokat is mindenképpen felül kell vizsgálni, ennek érdekében támogattam Tóásó Előd ügyének napirendre emelését, de a folyamatban lévő Hunnia Mozgalommal szembeni eljárás körében is érvényesíteni kell ugyanezt a szempontot, mert nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy már maga az eljárás indítása során az állam...

ELNÖK: Képviselő úr, nem akarom korlátozni, de szeretném, ha a napirendnél maradna.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Igen, egy utolsó mondat. Egy komplex rendszert alkottak ezek a jogsértő szervek, tehát összekapcsolódtak egymással, ezt mutatják ezek a fellistázott esetek. Ilyenkor már az eljárásindítás szakaszában is nagyon sok jogsértés történt, erre is utalnak az eseteink.

Tehát arra kérem önöket, legyenek ebben partnerek, és ha igazán felelősek vagyunk, akkor ezt a nemzet asztalára most le tudtuk tenni, de a következtetéseket is le kell vonni, még

azokra nézve is, akik most még mindig az elszenvedői ennek az időszaknak, amelynek, reméljük, egyszer és mindenkorra vége.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm a képviselő úr egyébként tartalmas hozzászólását, amelyben az előterjesztéssel foglalkozott. Ha legközelebb időkeretet kér a képviselő úr, akkor szorzószámot is mondjon hozzá, mert úgy könnyebben kezelhető.

Harrach Péter képviselő úr kért szót, végül pedig Gulyás Gergely elnök úré a szó.

HARRACH PÉTER (KDNP): Meg kell köszönnünk a jelentés készítőinek azt a munkát, amely eredményeképpen egy világos feltérképezés készült a 2002 és 2010 közötti jogsértésekről.

Egy megjegyzést engedjenek meg az MSZP képviselőinek magatartásáról és szavairól. Számomra az volt ebben a megdöbbentő, hogy ők vádlottnak érzik magukat, legalább is úgy viselkedtek, csak a szokásokkal ellentétes, hogy a bíróság ülésterméből kivonul a vádlott, de engedjük meg nekik ezt, ha már olyan sok mindent megtettek.

Azzal a megjegyzéssel kapcsolatban, amely úgy hangzott, hogy a jogállam működött, a jogállam működését a független bíróság biztosította, a probléma az, hogy az állam, illetve a kormány által befolyásolt szerv pedig megsértette.

Meg kell említeni a bizottság jelentésének elismerése mellett azt is, hogy az előző ciklus emberi jogi bizottsága komoly érdemeket szerzett ezeknek a feltárásában, a kormányzati nyomás ellenére meg tudta ezt valósítani, a jogsértéseket feltárta, a nyilvánosság elé vitte, és a civil jogvédők hangját felerősítette.

Az utolsó megjegyzésem: a rendőrség ebben a ciklusban a demonstrációkkal szemben azt a magatartást valósítja meg, amit a jelentés is elvárt volna az előző két ciklusban, hiszen most is voltak demonstrációk, baloldali demonstrációk, komoly létszámmal, néha már néhány száz fölé is emelkedett ez a szám (*Derültség.*). Igaz, számomra úgy tűnik, hogy az érintett intézmények munkatársai és családjai voltak jelen akár a magánnyugdíjpénztárak, akár a szakszervezetek esetében, de a rendőrség magatartása a fontos, és ez a helyén volt.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gulyás Gergelyt, az albizottság elnökét illeti a szó, aki ezt a vizsgálatot vezette.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm szépen. Miután szinte minden elhangzott, csak nagyon röviden kértem én is szót.

Az volt a bizottságon belül a megállapodás, hogy a 2006 őszére vonatkozó rész előterjesztői fideszes képviselők lesznek, míg a 2002 és 2010 közötti – a 2006 ősze kivételével – időszak előterjesztője Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr, alelnök úr lesz, ennek megfelelően történt ennek az előterjesztése is. Az a kompromisszum kötött meg, amit már Révész Máriusz képviselőtársam is említett, hogy mindazokat az eseteket el tudtuk fogadni az elmúlt 8 év jogsértéseinek részeként, ahol ezt bármilyen hivatalos szerv megállapította.

Az egyértelműen levonható a jelentésből, hogy a hatalom felfogása a gyülekezési jog engedélyezése kapcsán, különösen a radikális jobboldallal szemben volt negatív, ezért tényként kell rögzíteni, hogy nem valamiféle elfogultság az oka annak, hogy számtalan esetben olyan szervezetek gyülekezési jogáért állunk ki, amelyekkel egyébként számtalan kérdésben nem értünk egyet, de tényszerű, hogy az ő gyülekezési joguk korlátozására igen gyakran és igen sok esetben került sor. Ennek ellenére azt is el kell ismerni, hogy számtalan ügyben látta el a Nemzeti Jogvédő Szolgálat a képviselőket, ezért őket is elismerés illeti, ezt egyébként a 2006 őszi jelentés is tartalmazta. Más jogvédő szervezetek is képesek voltak arra,

hogy a politikai szimpátián felülemelkedve magát a lényegét nézzék, és az alapvető jog gyakorlásának korlátozását szóvá tegyék.

Végül, miután Gaudi képviselő úr és Wittner képviselő asszony is említette a felelősségre vonás szükségességét, jelzem, hogy az albizottsági tevékenység folytán három ügyben tett feljelentéssel kapcsolatosan a Debreceni Katonai Ügyészség folytat nyomozást. Egy esetben elrendelték a nyomozás folytatását, az azonosítószámok hiánya miatt korábban még a Nemzeti Jogvédő Alapítvány tett feljelentést. Azt az eljárást 2006 őszén megszüntették, de most elrendelték a nyomozás folytatását. A másik két esetben a TV-székház ostromával összefüggésben, illetve Bene László tevékenységével és az Országos Rendőr-főkapitányságon belüli felelősségre vonás elmaradásával kapcsolatosan a Debreceni Nyomozó Ügyészség folytat nyomozást, tehát további információkat tőlük lehet kapni.

A jogállam természetes működése szerint az albizottság megtette, amit megtehetett, feltárta azt, amit a politikai szervezetnek, az országgyűlésnek egy vizsgálati feladatot ellátó albizottsága feltárhatott, inentől kezdve a büntető igazságszolgáltatásé a feladat és a tér. Reméljük, nem marad következmények nélkül az, amit mind ez a részjelentés, mind a korábbi, a 2006 őszével foglalkozó jelentés világosan rögzített.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A szavazás előtt Révész Máriusz reflektálásra kér egy kis időt, utána szeretném, ha Eiselt György helyettes államtitkár úr a jelentés, illetve az itt elhangzottak kapcsán összefoglalót tartana. Révész Máriuszé a szó.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm. Én még mindig Lendvai Ildikónál tartok. *(Derűltség.)* Lendvai Ildikó 1990 előtti munkáját ismerve van annak némi diszkrét bája, amikor a sajtószabadságért emel szót. De az már tényleg a fekete, abszurd, morbid humor kategóriájába tartozik, amikor az elmúlt négy év után Lendvai Ildikó a magyar jogállamot és a magyar demokráciát félti. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most pedig helyettes államtitkár úré a szó.

DR. EISELT GYÖRGY helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Megkaptuk a kiegészítő jelentést, és a minisztérium ez alapján már elkezdte a javaslatok feldolgozását. Ennek köszönhetően a büntetés-végrehajtásra vonatkozó szabályok betartásának teljes feltérképezése megtörtént, hogy mennyire felel meg a nemzetközi előírásoknak. Ezzel kapcsolatban tavasszal fogunk a kormánynak jelentést készíteni és javaslatot tenni a továbblépésre. A megsérült rendőröket ért hátránnyal kapcsolatban az ORFK eddig is megtette a szükséges lépéseket és ezután is meg fogja tenni. Arra vonatkozóan, hogy mennyire lesz a részükre kártérítés vagy kártalanítás, most nem tudok nyilatkozni. Arra garanciát adhatok, hogy biztonsági cégek nem fognak részt venni a különböző rendezvények biztosításában. A kormány hatalomra lépésével egy időben az összes ilyen szerződés felmondásra került. Köszönöm.

ELNÖK: Az a tisztségem maradt, hogy személyesen is megköszönjem minden képviselő munkáját. Túlás nélkül állítható, hogy az a munka, amit az albizottság végzett – a bírósági iratok áttanulmányozása és az a sok óra, amit személyes meghallgatással töltött –, és az a jelentés, amit letettek az asztalra, mind a két esetben olyan színvonalú, ami csak köszönetet érdemel. Ha az emberi jogok napjáról megemlékezünk, akkor alaptételként ki kell jelentenünk, hogy a legnagyobb baj egy államban akkor van, ha az állam megelégedett az emberi jogok tekintetében az adott állapotokkal. A jogállam erőssége abban áll, hogy az állam a jogszabályaival és a joggyakorlatával szembenéz, és ha a joggyakorlat vagy a jogszabályok

nem felelnek meg az emberi jogoknak, akkor folyamatosan reformálja azokat, az igényeket hozzáigazítja, hogy minél nagyobb jogvédelemben éljenek az állampolgárok. Igazából ez a jogállam erőssége. Az a munka, amit elvégeztek, pont ebben segít. Ezért is köszönöm helyettes államtitkár úr észrevételeit, s már most felajánlom, hogy azokon a területeken, ahol a bizottság hiányosságokat észlel – például az előzetes fogva tartás vagy a büntetés-végrehajtás kérdéseiben; szembe kell néznünk azzal, hogy ez utóbbit egy 1977-es rendelet rendezi és a mai napig nincs törvényi szinten rendezve, tehát a múlt kísértete itt jár közöttünk abban a tekintetben, hogy egy ilyen emberi jogi kérdés nem törvény által szabályozott –, továbbra is partnere kíván lenni a minisztériumnak. Igazából akkor tudjuk majd az emberi jogok napját köszönteni, ha a jogalkotó megteszi azokat a szükséges lépéseket, amiket ezzel kapcsolatban meg kell tennie.

Ezek után tisztelettel kérdezem, hogy ki fogadja el az albizottsági jelentést. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy az bizottság az albizottsági jelentést egyhangúlag elfogadta.

Az albizottsági jelentés kikerül a honlapra, csakúgy, mint a múlt héten megszavazott Tóásó Előd ügyében megfogalmazott angol és magyar nyelvű változat, amelyet mind az öt párt aláírt.

A napirendi pont tárgyalását lezárom.